

Sołectwo Czermin

Sołectwo Czermin

Sołtys: Dolina Paweł /tel. 509831975/

Rada Sołecka:

- Zając Sylwester
- Ujas Mateusz
- Cieślak Andrzej
- Piwnica Mateusz
- Myjak Marek
- Rec Paweł
- Wyzga Krzysztof

Sołectwo Czermin jest siedzibą władz samorządowych. Położone jest w północno-wschodniej części Gminy Czermin. Od północy graniczy z dwoma sołectwami gminy Borowa: Borową i Pławem. Od strony wschodniej sąsiaduje z sołectwami Orłów i Wola Pławska, leżącymi w tej samej gminie oraz Rzędzianowicami położonymi w gminie Mielec. Od strony południowej graniczy z największym pod względem powierzchni sołectwem w gminie – Trzcianą, od zachodu z Dąbrówką Osuchowską, Brniem Osuchowskim, Szafranowem oraz Łysakowem.

Czermin liczy 1759 mieszkańców i zajmuje pierwsze miejsce pod tym względem, a gęstość zaludnienia wynosi 143,6 osób/km².

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY

Już w 1238 roku przy kościele Św. Klemensa w Czerminie istniała parafia. W dokumentach z lat 1470-1480 wzmiankowano o pierwotnym kościele drewnianym. Od 1595 roku istniała tu szkoła parafialna. W latach 1721-1900 działał szpital i przytułek dla ubogich. Obecnie kościół Św. Klemensa jest murowany i otynkowany. Ten zabytkowy (wczesnobarokowy, orientowany) kościół zbudowano w 1630 roku. Podczas rozbudowy w 1653 roku prezbiterium zamknięto absydą, zasklepiono nawę. We wnęce prezbiterium, przeznaczona na oleje święte, szafka drewniana z okuciami i zameczkiem z ok. 1630 roku. Z tego okresu portal z prezbiterium do zakrystii. Ołtarze boczne przy tęczy powstały po 1630 roku. Krucyfiks, lawentarz i kropielniczka z XVII wieku, monstrancje, kielichy i ornaty z XVIII-XIX wiek. Kaplice boczne z absydami dobudowane w 1721 roku, przedsionki z połowy XIX wieku. Wewnątrz figury Św. Anny i Św. Józefa z XX wieku. Chrzcielnicę z I poł. XIX wieku umieszczono we wnęce z czarnego marmuru, z pokrywą mosiężną w kształcie korony. Chór muzyczny murowany. Na elewacji stary zegar słoneczny. Polichromię postmodernistyczną wykonał w 1934 roku Jerzy Baranowski.

OTOCZENIE KOŚCIOŁA

Ogrodzenie z XIX wieku – murowane, z dwiema kaplicami i trójarkadową dzwonnica. Dzwon z 1525 r. przelany, z dwiema plakietkami w kształcie aniołów. Na plebani przechowuje się księgi parafialne od 1871 r.

CMENTARZ PARAFIALNY

Wewnątrz kaplica cmentarna powstała w 1750 r. z relikiami XVII-wiecznych nagrobków. Grób Stanisława Webera – zarządcy majątku w Ziempiowie, zamordowanego w czasie rabacji chłopskiej w 1846 r.

CMENTARZ WOJENNY

Stanowił oddzielną ceglany murem cześć cmentarza parafialnego o pow. 50 m.kw. Spoczywało

tutaj 33 żołnierzy walczących po stronie Rosji i Austro-Węgier, poległych w latach 1914-1915, w tym 19 ekshumowanych z cmentarza parafialnego w Borowej oraz 4 żołnierzy węgierskich poległych w Pławie. Obecnie jest tu obelisk, który w 1995 r. ufundowali mieszkańcy gminy Czermin. Na obelisku napis: „Ku chwale i z wdzięczności poległym żołnierzom w obronie i za wolność Ojczyzny w czasie I i II wojny światowej pochodzącym z terenu gminy Czermin”.

CMENTARZ EWANGIELICKI

Pojedyncze groby lub ich fragmenty.

POMNIK

Postawiony na centralnym placu Czermina dla uczczenia osób zamordowanych przez niemieckich nazistów. Tablica frontowa z napisem: „Bohaterem walki o wolność ojczyzny i sprawiedliwość społeczną – społeczeństwo gmin Czermin. Wrzesień 1980 r.” tablica boczna lewa: „Pomnik zniszczony przez kolonistów niemieckich w 1939 r., odbudowany w roku XXXV-lecia zwycięstwa nad Niemcami hitlerowskimi”, tablica boczna prawa: „W hołdzie poległym w I wojnie światowej i około 400 ofiarom II wojny światowej”.

TABLICA PAMIĄTKOWA

Wmurowana na szkole podstawowej ku czci 10 Żydów rozstrzelanych przez hitlerowców w 1943 r.

ZABUDOWA WSI

Domy w przysiółku Kolonia, wzniesione przez osadników niemieckich na początku XX wieku – nr 60 z 1906 roku i inne wybudowane do 1921 roku. Parterowe, częściowo podpiwniczone, szczytem zwróconym do drogi. Murowane na rzucie prostokąta, otynkowane. Układ wnętrza – dwutraktowy z sienią i kuchnią na osi. Zewnątrz podziały ramowe. Gzyms wieńczący profilowany. Dachy dwuspadowe kryte dachówką.

OSOBY ZWIĄZANE Z CZERMINEM

Marian Kantor (1884-1942) – ur. w Hohenbach, niemieckiej kolonii w Czerminie. Ojciec Tadeusza Kantora (1915-1990) – wybitnego polskiego artysty, malarza i scenarzysty, założyciela i reżysera teatru Cricot 2. Marian Kantor podczas I wojny światowej był legionistą, działał w Polskiej Organizacji Wojskowej pod pseudonimem „Mirski”, brał udział w powstaniach śląskich, później organizował na Śląsku polskie szkolnictwo. Mieszkał kolejno w Rudzie Śląskiej, Krakowie i Tarnowie. Tam został aresztowany przez Niemców i wywieziony do Oświęcimia, gdzie zginął 18 marca 1942 r.

Jan Krawczyk (1898-1940) – ur. w Czerminie. Służył w Legionach Polskich i Wojsku Polskim. W 1921 r. wstąpił do Policji Państwowej. Był przodownikiem policji w Drohobycz. Po 17 września 1939 r. został wzięty do niewoli sowieckiej i osadzony w obozie polskich jeńców wojennych w Ostaszkowie. Zamordowany przez NKWD w Kalininie na wiosnę 1940 r. i pochowany w Miednoje.

Stanisław Peret (1893-1942)

Artykuł, autor: Szczepan Komoński, tytuł: Więzień obozu w Oświęcimiu

„Urodził się 1 kwietnia 1893 w Pławie. Ojcem jego był Jan Peret syn Stanisława i Agnieszki Stachowicz, a matką Katarzyna Lubaszewska córka Jana i Franciszki Basztura. Ochrzczony został następnego dnia w kościele parafialnym św. Mikołaja w Borowej przez ks. proboszcza Stanisława Mizerskiego.

Rodzicami chrzestnymi byli: Mateusz Basztura i Julia Lubaszewska.

Ojciec Stanisława pochodził z Sadek Góry – Ujścia, a po zawarciu związku małżeńskiego zamieszkał w Pławie rodzinnym domu żony. Około 1900 Peretowie przenieśli się do Ujścia i tu zamieszkali na stałe. Prowadzili niewielkie gospodarstwo i wychowywali sześćoro dzieci, ale przy życiu pozostało czworo: Stanisław, Edward, Emilia i Kazimierz.

Stanisław był najstarszym dzieckiem Peretów i jedynym spośród rodzeństwa urodzonym w Pławie. O jego wykształceniu nic nie wiemy, ale sądzić należy, że uczęszczał do miejscowej szkoły ludowej. Od najmłodszych lat zajmował się rolnictwem i do końca życia pracował na roli.

Miał 28 lat kiedy zdecydował się na zawarcie związku małżeńskiego ze starszą o dwa lata wdową Katarzyną Anuszewską córką Błażeja Wrony i Zofii Żelasko z Czermina. Jej pierwszy mąż Andrzej Anuszewski rodem z Borowej zginął w czasie działań I wojny światowej jako żołnierz armii austro-węgierskiej. Ślub Stanisława i Katarzyny odbył się 5 lutego 1921 roku w kościele parafialnym św. Klemensa w Czerminie.

Od tego czasu Stanisław na stałe zamieszkał w Czerminie. Tu obok codziennej pracy na roli żywo interesował się życiem społeczno-politycznym miejscowego środowiska. W krótkim czasie znany był jako aktywny działacz ruchu ludowego. Kiedy w 1931 roku powstało w Mielcu Stronnictwo Ludowe wszedł w skład Zarządu Powiatowego. Na poufnym zebraniu SL w Trzcianie 24 stycznia 1932 roku objął funkcję skarbnika i pełnił ją do 1935 roku. W czerminskim kole SL od powstania do 1939 roku pełnił obowiązki sekretarza.

W czasie okupacji hitlerowskiej działał w konspiracyjnej organizacji zbrojnej ruchu ludowego „Chłostra”. Odważnie krytykował miejscowych kolonistów – volksdeutschów, a ci w odwecie spowodowali jego aresztowanie.

Do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu – Brzezince (KL Auschwitz-Birkenau) został przewieziony 22 października 1941 roku transportem Kraków – Rzeszów. W obozie oznaczony jako Polak – więzień polityczny otrzymał numer 21909. Stracony został 1 kwietnia 1942 roku w dzień swoich 49 urodzin.”